

Namaste alla medlemmar, faddrar och sponsorer!

Det har nu gått en dryg månad sedan Generation Z:s stora demonstration mot korruptionen i Nepal urartade och ledde till omfattande förstörelse i Kathmandu. Frågorna kring hur det kunde bli som det blev att över 70 personer dödades, mer än 1000 personer skadades och större delen av Nepals byggnader för politisk verksamhet och statlig förvaltning förstördes, liksom ledande politikers bostäder och egendom är fortfarande obesvarade. Men slutligen tog militären över och lugnade ner situationen och införde utgångsförbud.

Premiärministern avgick och en tillfällig regering med personer som inte är knutna till de gamla partierna tillsattes. Nepals allra första kvinnliga premiärminister heter Sushila Karki, en domare som arbetat mot korruptionen i landet. Tillsammans med henne består regeringen av betydligt yngre personer än de gamla ledarna och sådana som aktivt arbetat mot korruptionen i landet.

Förespråkare för Generation Z var förkrossade och uppmanade sina supportere att gå ut och städa efter förstörelsen. Något som också gjordes direkt och det som gick att röja upp gjordes på kort tid. Men naturligtvis återstår alla nedbrända byggnader och att undersöka hur mycket av dokument och annat som gått upp i rök.

Enligt våra kontakter i Nepal har den tillfälliga regeringen arbetat på ett mycket positivt sätt under den månad som gått. Deras uppgift är i första hand att:

- upplösa det gamla parlamentet;
- anordna allmänna val inom 6 månader;
- återupprätta lag, ordning och allmänhetens förtroende.

Man diskuterar också med Generation Z om hur framtiden ska se ut och hur man ska nå dit. Och en viktig del i detta är arbetet mot korruptionen.

Fortfarande är det inte fastställt vem som gett polisen order om att skjuta skarpt eller vilka som låg bakom att demonstrationen urartade den andra dagen. Men det verkar ha varit välplanerat och målinriktat – man visste precis vilka hus som skulle brännas och att släppa ut dömda brottslingar ur fängelset var definitivt inget som Generation Z stod bakom.

En rapport som granskat sociala medier utifrån Generation Z har rapporterat att väldigt många inlägg kommer från okända konton utan anknytning till Generation Z – någon verkar ha infiltrerat deras sociala medier för att ställa till med oreda.

De följande 5 månaderna kommer kanske att ge oss svar – blir det en kupp från kungen som avsattes 2008, kommer Indien att agera, kommer de gamla partierna med sina ledare att manipulera valet till sin fördel eller kommer Nepal att kunna bygga sin framtid på ett nytt och annat sätt och arbeta för det som unga människor helst vill se – att minska och på sikt utrota korruptionen?

Build up Nepal jobbar i motvind men har fått ett prestigefyllt miljöpris

Endast några dagar före de stora demonstrationerna i Nepal, offentliggjorde den dåvarande regeringen namnen på de familjer i jordbävningssområdet i distrikten Jajarkot och Rukum, som ska få statligt stöd att bygga nya hus. Det innebär att återuppbyggnaden efter jordbävningen för 2 år sedan skulle kunna ta fart. Med en finansiering av familjernas hus där regeringen betalar en tredjedel, Build up Nepals sponsorer en tredjedel och familjerna själva står för den sista tredjedelen genom bl.a. eget arbete, skulle byggande kunna ta fart.

Men efter händelserna den 8 – 9 september, räknar Build up Nepal med att utbetalningen av regeringens andel kommer att dröja, då interimregeringen har fullt upp med att få ordning på säkerheten i landet och att få till fria val i mars månad.

Under tiden bygger Build up Nepal skolor och andra offentliga byggnader samt utbildar nya entreprenörer i hur man bygger med compressed bricks och hur viktigt det är att förbereda grunden och bygga på rätt sätt utan genvägar.

I september reste Björn Söderberg, grundare av Build up Nepal, till Salt Lake City i USA för att motta det prestigefyllda miljöpriset Wilkes Climate Launch Prize, som delades ut av universitetet i Utah. Så här motiverade man valet av Build up Nepal till priset:

"Build up Nepal omvandlar byggbranschen i Sydasien genom att ersätta förorenande koleldade tegelstenar med klimatvänlig eko-tegelteknik som minskar koldioxidutsläppen med 75 %, luftföroreningarna med 90 %, sänker byggkostnaderna med upp till 40 % och är katastrofbeständig. Genom att ge 200 lokala entreprenörer möjlighet att bygga har metoden redan byggt 11 000 bostäder, undvikit 111 000 ton koldioxid-utsläpp och skapat 1 600 gröna jobb."

Högre utbildning för flickor i Nepal

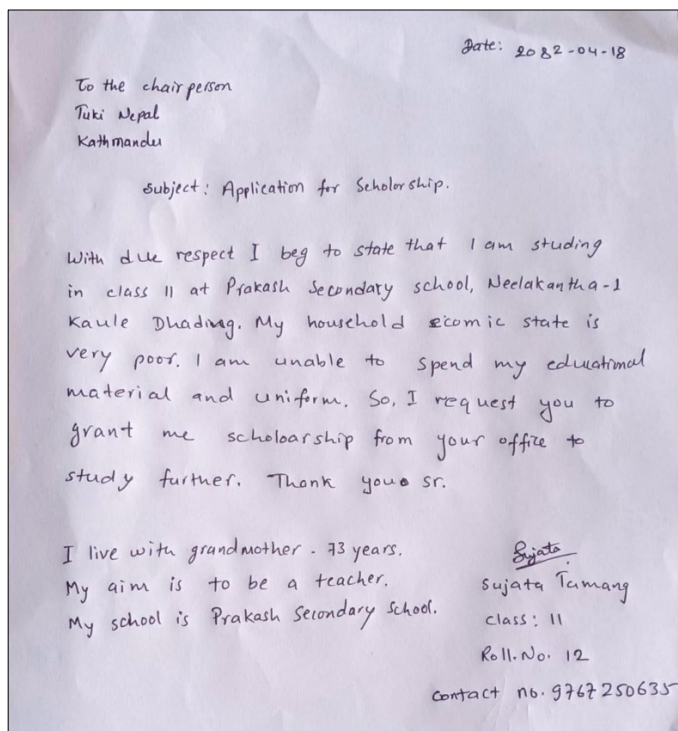
Utbildning är så viktigt för att kunna skaffa sig en bra framtid, delta i den demokratiska processen och vara med att bygga Nepal för framtiden. Tuki Nepals projekt "Högre utbildning för flickor" startades 2008 för att även de unga kvinnorna i Nepal ska kunna bli en del i detta. Sedan dess har vi sponsrat mer än 50 flickor som kunnat skaffa sig antingen en gymnasieutbildning (Plus 2) eller en yrkesutbildning på universitetet. Och denna höst ger vi ytterligare 10 unga kvinnor chansen att studera vidare.

Hittills har vår systerorganisation Tukee Nepal Samaj, valt ut mellan 2 och 4 unga kvinnor varje år, men i år kan vi slå till med att ge 10 nya flickor möjlighet att studera vidare. Detta då julinsamlingen 2024 gick till detta projekt och dessutom har vi fått lite större donationer för just detta ändamål under året. Så just nu har vi 13 flickor som studerar Plus 2 och en ung kvinna som studerar till vatten-ingenjör på college i Dhading.

Tack alla ni som har gjort detta möjligt!

Vi kommer att presentera de flickor som påbörjat sin utbildning nu i höst med brev de har skrivit till Tuki Nepal för att berätta vem de är. Vi presenterar 2 flickor nu och fler kommer i nästa nyhetsbrev.

Vi börjar med Sujata Tamang:

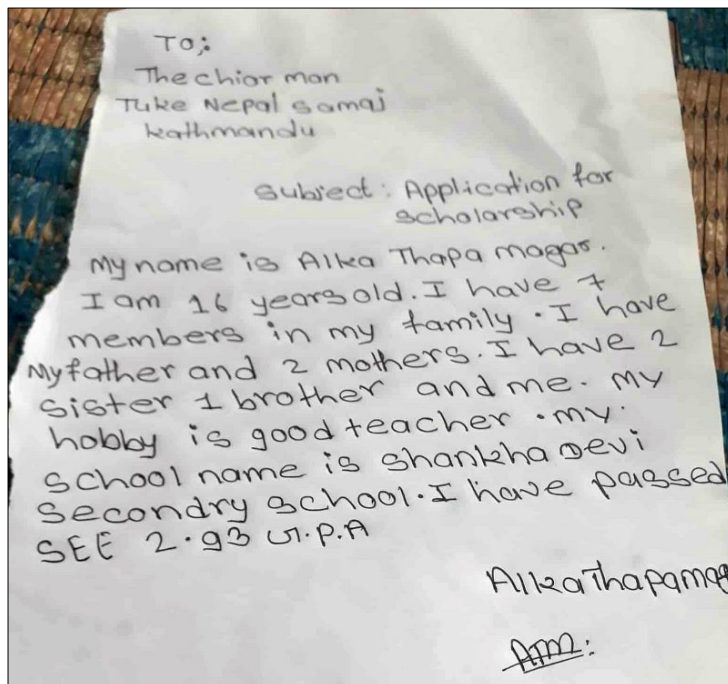

Flickorna som väljs ut ska ha bra betyg, vara väl motiverade för att läsa vidare, komma från familjer som själva inte har råd att bekosta flickans utbildning samt ha stöd från sina familjer att studera vidare.

I följande nyhetsbrev kommer samtliga flickor att presenteras och det kommer även en rapport om vad de flickor som precis avslutat sin Plus 2 utbildning nu gör – jobbar de, har de gått vidare till ännu högre utbildning eller har de fastnat hemma som gifta eller hemmadöttrar.

Vi fortsätter med Alka Thapa Magar;

Kort rapport om de familjer vi stöttar med mat, kläder, filter och utbildning i byn Majhigaun.

Ambika Majhi som är i 40-årsåldern bor med sin gamla mor och svägerska i ett av de första husen som Build up Nepal byggde i Majhigaun efter den stora jordbävningen 2015. Ambika är multihandikappad och klarar sig inte själv. Det är hennes 75 åriga gamla mor som tar hand om henne. Tyvärr har vi fått klart för oss att Ambikas fysiska tillstånd stadigt försämrats och att inget mer kan göras för henne om hon inte flyttas till en institution – något varken hon eller modern vill.

Naresh och Roshina Majhi bor fortfarande med sin mormor då föräldrarna inte längre finns i deras liv. Båda är funktionshindrade, förmodligen p g a att mamman var alkoholiserad redan när de föddes. Naresh är nu vuxen och tjänar lite pengar på att hjälpa byborna med enkla göromål. Roshina är inte så skadad och har fått börja skolan i ett rehabiliteringscenter i närmsta stad.

Anush Majhi, är den lille pojke som vi fann i byn svårt undernärmd för snart 10 år sedan. Han har genomgått en hjärtoperation som sponsrades av Tuki Nepal och är idag en glad 10-åring som går i skolan och leker med sina kompisar. Tuki Nepal kommer från i höst att även sponsra hans storasyster som går i klass 8, med skoluniform, skolväska, skrivböcker och examinationsavgifter.

Tuki Nepal fortsätter att hjälpa dessa familjer med mat, kläder och viss utbildning.

Projekt Ekoutbildning

Bra för klimat, människor och natur!

Tuki Nepals eko-projekt i Jyamrung surrar högt.

- *Bin, honung och natur står för liv och framtid!*
- *Vi kvinnor har dessutom fått chans att tjäna egna pengar!*

Så säger byn Lamasthans Krishna Kumari Thapamagar. Tuki Nepal har nyligen genomfört eko-utbildning i biodling. 29 småbönder av olika kast och etnisk bakgrund deltog i kursen som generöst bekostats av Ingrid Borgs minnesfond för djur och natur. Projektets mål är att stärka traktens biologiska kvaliteter och möjligheter till överlevnad i en problematisk samtid utmanad av klimatförändringar. Men också att skapa intäkter åt familjer ansatta av utanförskap och fattigdom.

Slutet av maj 2025. Monsunen är bara någon månad borta. Tung grönska och vibrerande fågelsång omfamnar Jyamrung. Bergsbyn ligger ungefär halvvägs mellan Kathmandu och Pokhara med Ganesh Himal's vitglittrande isväggar som bakgrund.

Bilden är bedövande vacker. Samtidigt rymmer den också oroväckande sår. Sten och grus blottlagt av jordskred. Skogar som krymper, floder som sinar och utarmad odlingsmark.

Nepal blöder. Klimatförändringar och förlorad biologisk mångfald hotar människoliv och livsmedelsförsörjning. Flera nyckelvärden ligger i potten. Himalayas växter, djur och fåglar, inklusive bin och pollinerande insekter, som i mångt och mycket utgör förutsättningarna för liv och tryggar åtskilligt av det som växer, mognar och mättar människor.

Traktens delikata natur och ekosystem som dessutom bildar en effektiv och robust skyddsbarriär mot både farsoter och extremväder. Inom samma formel även vad som skulle kunna kallas för Nepals verkliga varumärke: Bergens arbetsintensiva terrassodlingar. Ett kulturlandskap i ständigt behov av mänsklig tillsyn och underhåll, men vars framtid ter sig osäker då många byar töms på unga invånare.

- *Tillsammans kan vi ändå ändra på detta påpekar kursledande biologen Hem Subedi optimistiskt.*

Naturen reagerar rakt och konsekvent på saker som vi gör fel. Samtidigt svarar den lika snabbt och positivt då vi gör rätt och till exempel gynnar bin och biologisk mångfald. Tillsammans med kollegan Megharaj Acharya har Hem just delat ut examensdiplom till 14 män och 15 kvinnor. Inte bara högkastiga braminer och chetrier utan även kursdeltagare från minoritetsfolken magar, gurung och newar liksom lågkastiga daliter från ekonomiskt eftersatta smedkastet kami och skräddarkastet damai.

Under fem intensiva dagar har föreläsningar och praktiska övningar varvats med diskussioner och frågestunder. Alltifrån bins komplexa samhällen, liv och cykler har avhandlats till skötsel och underhåll av bikupor. Till det även vikten av att gynna inhemska växter som förser bin med nektar men samtidigt också är livsavgörande för både fåglar, däggdjur och annat liv.

Utmaningarna är både många och komplexa. Hem Subedi är själv i botten enkel risbonde och familjeförsörjare och därigenom väl förtrogen med Jyamrungs livsvillkor - svårigheterna att få tillräcklig avkastning från små jordbruk. Brist på engagemang och hjälp från dysfunktionell stat. Kvävande kaststrukturer vars rangordning livet ut avgör folks religiösa, sociala och i många fall även ekonomiska position.

Under senare årtionden har även klimatförändringar och förlorad biologisk mångfald adderats till den problembilden. Ökad avsmältning och krympande Himalayaglaciarer hotar inte bara vattenförsörjningen för drygt en miljard människor utan påverkar också odlandet av livsviktigt ris.

Kraftig utbyggnad av vägar har dessutom öppnat upp för avverkning av ovärderliga bergsskogar vilket äventyrar existensen för en uppsjö av djur och fåglar som bara finns i Himalaya och ingen annanstans på jordklotet.

Förlusten av träd medför också att jordskred får fritt fram under monsunen då inget längre binder marken och regnmassorna lätt sveper med sig såväl hus som bördiga jordlager och dessutom orsakar översvämningar i floder tilltäppta av nedspolade lermassor och bråte.

Parallellt ökar Nepals befolkning liksom suget efter ökad konsumtion och mer pengar, vilket i sin tur ytterligare accelererar den onda spiralen av skövad natur och uttröttade ekosystem. Under jakten på nya försörjningsmöjligheter lämnar många människor sina bergsbyar för Kathmandu, vilket långt ifrån alltid leder till bättre liv då en sorts fattigdom ofta byts mot en annan i huvudstadens eländiga slumområden utan tillgång till tjänligt vatten och odlingsbar mark.

Åtskilliga nepalesiska fattigbönder hamnar dessutom i klorna på manpower företag som profiterar gott på kombinationen av folks desperation och brist på utbildning och till skyhöga avgifter ordnar alltifrån flygbiljetter och visum till utländska arbetstillstånd. Upplägg som ofta leder till både skuldfällor och inhuman tillvaro på till exempel Arabiska halvöns byggarbetsplatser.

Tillbaka till Jyamrung och åtgärder som leder framåt i stället för bakåt. Bin som surrar, fåglar som sjunger, riset som gror och mognar längs Netrawati flodens lerjor.

Tuki Nepals eko-projekt är långsiktigt och kommer att vara så. Under det senaste decenniet har Hem Subedi genomfört utbildningar i byn i alltifrån hållbart jordbruk till ekologisk kaffeodling. Kurserna har ökat medvetenheten om såväl faror som möjligheter i böndernas vardag:

Konsekvenserna av genmodifierade grödor, pesticider och kemiska gödningsmedel. Paket som erbjuds av skrupellösa aktörer till löften om hägrande mirakelskörden, men alltför ofta inte bara skuldsätter familjer utan också urlakar och förstör deras jordar, förgiftar och dödar fåglar och insekter; konsekvenser som sammanlagt i värsta fall leder till självmord då både ekonomi, mark, skörd och framtid gått förlorad.

I stället har Jyamrungs invånare fått lära sig alternativen som är skonsamma för både människor och natur. Vikten av att bevara traktens traditionella grödor som under årtusenden utvecklats i samklang med miljöer och klimat och på så sätt också är bäst rustade att stå emot torka, skadeinsekter andra påfrestningar. Nyttan av ekosystem i balans; gynnandet av ugglor som håller risfältens plundrande möss i schack och småfåglar och insekter som trycker tillbaka skadeinsekter. Fördelen med billiga och lokalt producerade insektsmedel som framställs från traktens växter och som stöter bort i stället för dödar fridstörare och på så sätt skonar värdefulla pollinerare.

Med de kunskaperna i bagaget är Jyamrung nu moget för nästa steg i rätt riktning. Ekologisk bi- och kaffeodling som inte bara genererar nya försörjningsmöjligheter utan också gynnar lokala ekosystem. Just när det gäller biodling är förutsättningarna goda, konstaterar Hem Subedi. 65 inhemska växter särskilt viktiga för bin har identifierats. Dessutom har lokala myndigheter nyligen lanserat ett projekt för att plantera tusen citrusplantor, vilket också kuggar ihop bra med såväl pollinerande insekter som våra intentioner.

Tills nu har biodling ändå varit relativt okänt kring Jyamrung. Under sin rekognoserande fält tur i våras kom Hem i kontakt med blott tre familjer som framställde honung. Två enbart för eget bruk medan en tredje aktör uppgav sig ha sålt 50 kilo honung under en säsong, vilket genererat honom 100 000 rupier (nästan 7000 kronor) i välkomna extrainkomster.

Även bland våra kursdeltagare är entusiasmen hög och förväntningarna stora. Lokala koordinatören Narendra Timalisina har just delat ut skyddskläder, verktyg och honungsburkar. Samtidigt tar bybon Sudarsan Pathak till orda. Sedan några år tillbaka har han några bikupor vid sitt hem.

- *Utbildningen har gett mig både ny kunskap och nya idéer. Nu ska jag inte bara producera honung för familjen utan också för försäljning, säger han ivrigt.*

Hösten 2025 följer ekoprojektets nästa steg. Då ska samtliga kursdeltagare tilldelas varsin bikupa med drottning. "Bra för både människor och natur", avslutar Krishna Kumari Thapamagar förväntansfullt.

Hjälp oss att lyckas!

Sedan 2023 bekostas eko-projektet i Jyamrung generöst av Ingrid Borgs minnesfond för djur och natur. Till målbilden hör:

- Stärkandet av biologisk mångfald och hälsosamma ekosystem.
- Ekologisk biodling och kaffeodling.
- Uppmuntrandet av hållbart jordbruk.
- Vikten av att undvika kemiska bekämpningsmedel och genmodifierade grödor.
- Skapandet av nya försörjningsmöjligheter som är bra för både människor och natur.
- Verktyg och kunskap som knyter ihop Jyamrungs bönder och deras produkter med marknad och köpare.

Arbetet har varit mycket uppskattat i byn. Vid den senaste kursen om biodling tvingades man tacka nej till cirka 30 personer, eftersom såväl budget som befintliga lokaler enbart tillät max 29 deltagare.

//Mikael Persson

Här kan du bidra till alla våra projekt!

SWISH: 123 900 5042 Bankgiro: 900-5042